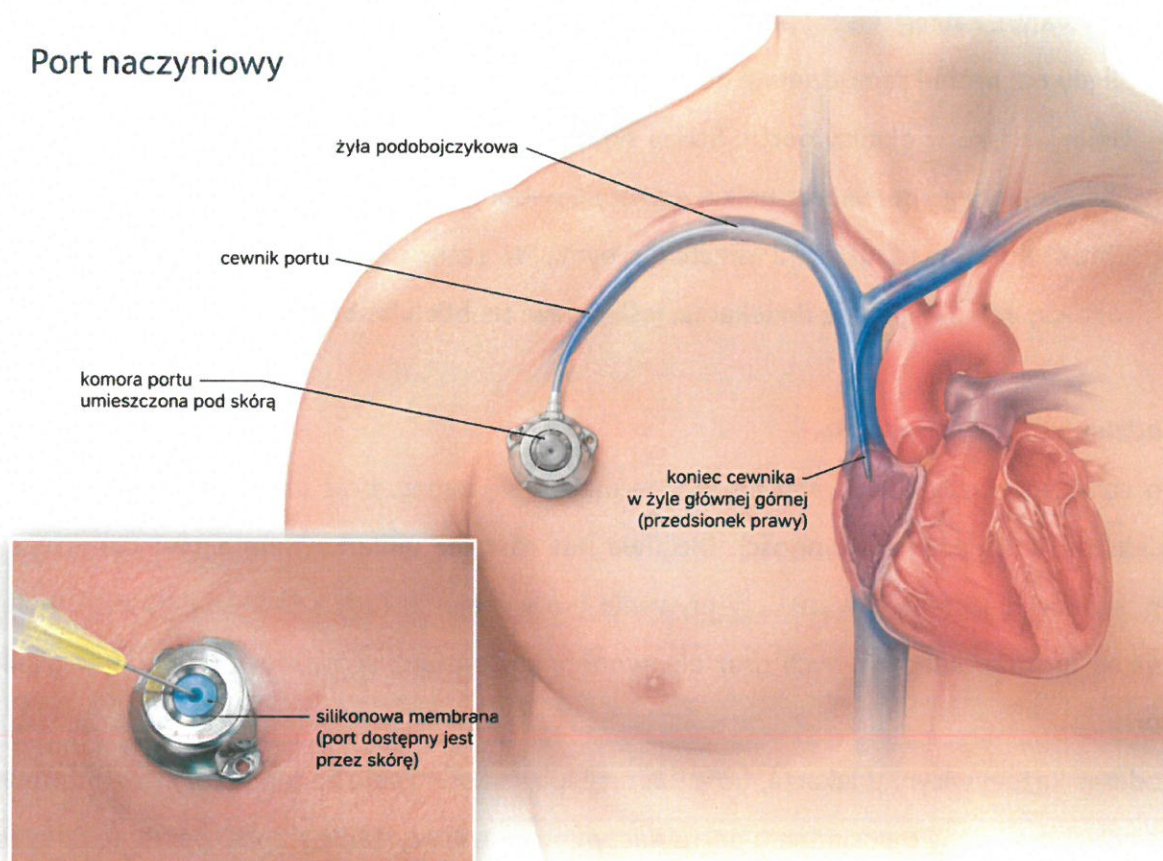

Czym jest port naczyniowy?

Port naczyniowy to niewielkie urządzenie wszczepiane pod skórę, najczęściej w okolicy klatki piersiowej. Składa się z komory (portu) oraz cienkiego cewnika, którego koniec znajduje się w dużej żyły. Port umożliwia bezpieczne i wielokrotne podawanie leków, chemioterapii, płynów, żywienia pozajelitowego oraz pobieranie krwi do badań. Dzięki temu ogranicza liczbę wkłuć do żył obwodowych, zmniejsza ból i zwiększa komfort leczenia.

Port naczyniowy

Ryc. 1. Schemat portu naczyniowego. Port składa się z komory umieszczonej pod skórą oraz cewnika wprowadzonego do dużej żyły. Umożliwia bezpieczne podawanie leków, pobieranie krwi i długotrwałe leczenie dożylnie.

Jak dbać o port naczyniowy?

Prawidłowa pielęgnacja portu jest bardzo ważna, ponieważ zmniejsza ryzyko zakażenia oraz innych powikłań.

- Codziennie obserwuj skórę nad portem. Zwracaj uwagę, czy nie pojawia się zaczerwienienie, obrzęk, ból, ocieplenie skóry lub wyciek.

CH

- Zawsze myj i dezynfekuj ręce przed dotykaniem okolicy portu.
- Jeżeli port jest aktualnie nakłuty, opatrunek powinien być czysty, suchy i szczelnie przylegać do skóry. Nie należy go samodzielnie odklejać ani zmieniać bez zaleceń personelu medycznego.
- Gdy port nie jest używany i miejsce po wkłuciu jest wygojone, nie ma konieczności noszenia opatrunku.
- Port powinien być regularnie przepłukiwany przez wykwalifikowany personel medyczny zgodnie z obowiązującymi zaleceniami (najczęściej co 4–6 tygodni, jeśli nie jest używany). Zabieg ten zapobiega niedrożności cewnika.
- Nigdy nie próbuj samodzielnie nakłuwać ani przepłukiwać portu.
- Unikaj ucisku w okolicy portu. Staraj się nie nosić ciężkich toreb na ramieniu po stronie wszczepionego portu oraz unikaj odzieży powodującej stały nacisk.
- Chroń port przed urazami mechanicznymi. W razie uderzenia lub upadku obserwuj okolicę portu i zgłoś się do lekarza, jeśli pojawi się ból lub obrzęk.

Codzienne funkcjonowanie

Po całkowitym zagojeniu rany można normalnie się kąpać, brać prysznic oraz wykonywać większość codziennych czynności. Możliwa jest również umiarkowana aktywność fizyczna, np. spacer, jazda na rowerze czy pływanie (po wygojeniu rany i za zgodą lekarza). Należy unikać sportów kontaktowych oraz aktywności, które mogą spowodować silny uraz okolicy portu.

Podczas każdej wizyty u lekarza, hospitalizacji lub wykonywania badań należy poinformować personel medyczny o posiadaniu portu naczyniowego. Korzystanie z portu powinno odbywać się wyłącznie przez odpowiednio przeszkolony personel medyczny z zachowaniem zasad aseptyki.

Kiedy należy zgłosić się do lekarza?

Natychmiast skontaktuj się z lekarzem lub pielęgniarką, jeśli wystąpi:

- gorączka powyżej 38°C lub dreszcze,
- zaczerwienienie, obrzęk, ból lub ocieplenie skóry nad portem,
- wyciek krwi, ropy lub innej wydzieliny z miejsca wkłucia,

- trudności z podaniem leków lub pobraniem krwi przez port,
- ból podczas podawania leków,
- obrzęk szyi, ramienia lub kończyny po stronie portu,
- duszność, ból w klatce piersiowej lub nagłe pogorszenie samopoczucia.

Możliwe powikłania

Choć port naczyniowy jest bezpiecznym dostępem dożylnym, mogą wystąpić powikłania, takie jak zakażenie, niedrożność cewnika, zakrzepica lub uszkodzenie portu. Szybkie zgłoszenie niepokojących objawów pozwala na wczesne wdrożenie leczenia i zapobiega poważniejszym problemom.

Pamiętaj

Port naczyniowy ułatwia prowadzenie leczenia i poprawia komfort pacjenta. Regularna pielęgnacja, przestrzeganie zasad higieny oraz okresowe przepłukiwanie portu przez personel medyczny pozwalają utrzymać jego prawidłowe funkcjonowanie przez wiele miesięcy, a nawet lat. W razie jakichkolwiek wątpliwości lub niepokojących objawów nie zwlekaj z kontaktem z lekarzem lub pielęgniarką.

Naczelna Pielęgniarka
Aneta Średniawa